

**עין משפט
נר מצוה**

קב א מיי (פ"ח) [פ"ג]
מהל' שמיטה הל'
(יש) [מן] סמג ענין סג
טוש"ע יוד ס"ו קט"ז (ב)
[ד']

קבב א ג מיי"ש ספ"ב
הל"ח פתג שס
טוש"ע יוד ס"ו קט"ז ד'
קבב ד מיי"ש ספ"א
הל"ח סמג שס
טוש"ע יוד ס"ו קט"ז א
כהג"ה:

קבג ה מיי"ש פ"ב מהל'
מילה הל"ח סמג
ענין מה טוש"ע יוד ס"ו
קט"ז ספ"ב ד'
קבד ו מיי"ש פ"ח מהל'
שמיטה הל"ח סמג
ענין סג טוש"ע יוד ס"ו
קט"ז פ"ח:

שיטה מקובצת

[א] ונעץ סכין בכותל סיפא
דההיא. גיב בקצת ס"י
כתוב ונעץ סכין בכותל
לדאו חבור הוא סיפא
דההיא וכו'. [ב] שינוי
נושרות שני ההפ' ושינוי
כית הנקב שהכרכש
מחבורת כותן לעצמות וכן
כעין תלוהי בשר: [ג] אן
תנא דמתני' דאצטרף ליה
לפתני לעולם ישראל
מותר: [ד] נכנסו לארץ
שבתחילת [ה] ולהכי תנא
דלעולם שוחטין ואוכלין
דלא תימא: ו ה' פסול
צפרון מחבורת דמתני'
אפי' דיעבד דמחבורת
מוקי לה לקמן ואמאי
דהיה בעי:

רבינו גרשום

יותן כלומר דמחבור
מעיקרו אבל בכותל
בנין כלומר שהוא תלוש
ולבסוף חיבור בשביל
שלא ליקח וכו' אא בשביל
שיודה הכותל היה זה בני
יותן: ת"ש היה צור יוצא
מן הכותל כלומר דמשמע
בתלוש ולבסוף חיבור
(הכא לאו ואין סכנה):
דברך שהאור שולט בו
שינוי נושורת. כלומר
(שינוי) דכרכש אהלת
שינוי קינוח: אמר רב פפא
קינוח פי מכה אפי' אמרי'
דאין מקנחין: שבתחילה
נאסר להן בשר תאוה
כלומר במשכן כתיב ואל
פתח האל מועד לא הביאו
להקריב וגו' דדין להקריב
אימורין מכל הבמה
ששוחט לצורכו שאם
תאזה לאכול בשר אינו
יכול לאכול עד שקיימי'
אימורין ששנכנסו לארץ
הותר להם בשר תאוה בלא
אימורין וכו': (א) (וכ"ש)
השתא דאיתרחקו להו טפי
ועדיין אני אומר דלא צריך
לומר לעולם שוחטין:
אלא מה דאמרי' לעולם
שוחטין לה עקיבא דתנא
כי ירחק מן המקום וגו'
(הפסוק) וזבחתי ומשום
הכי לעולם שוחטין: לר'
עקיבא סבר בשר תאוה
כו' ולא צריך לומר לעולם
שוחטין ור' ישמעאל סבר
בשר תאוה לא אישתרי
ומשום הכי צריך לומר
לעולם שוחטין: אלא לר'
עקיבא דאמר לא איסתרי
כלל מאי ושחט קדישים
שאני כלומר משום קדישים
דצריכי שחיטה: בשמלא
להי' ישמעאל דאמר בשר
תחרי' לא אישתרי כלל
משום הכי היינו דרבי

מו:

הכל שוחטין פרק ראשון חולין

תלוש ולבסוף חברו לענין שחיטה מאי. תימה מאי קמיבעיא
ליה הא אסיקנא לעיל (דף טו): דלרבי דיעבד כשר ולרבי
חייא כשר נמי לכתחלה ואי לא ידע הנהו דרבייהו מכל מקום על
כרחי' ט"ש להוכיח ממתינתין לתלוש ולבסוף חברו דיעבד כשר ולא

תלוש ולבסוף חברו לענין שחיטה מאי תא
שמע ה' היה צור יוצא מן הכותל או שהיה קנה
עולה מאליו ושחט בו שחיטתו פסולה הכא
במאי עסקינן בכותל מערה דיקא נמי דקתני
דומיא דקנה עולה מאליו ש"מ ת"ש ג' נעץ
סכין בכותל וישחט בה שחיטתו כשרה שאני
סכין דלא מבטל ליה ת"ש ג' במחובר לקרקע
שחיטתו כשרה דלמא ג' פרושי קא מפרש לה
מאי מחובר לקרקע סכין דלא מבטל ליה
אמר מר נעץ סכין בכותל וישחט בה שחיטתו
כשרה אמר רב ענן אמר שמואל לא שנו
אלא שהסכין למעלה וצואר בהמה למטה
אבל סכין למטה וצואר בהמה למעלה
חיישינן שמא ידרום והא קתני בין שהסכין
למטה וצואר בהמה למעלה בין שהסכין
למעלה וצואר בהמה למטה אמר רב זבד
לצדדן קתני סכין למטה וצואר בהמה למעלה
בתלוש סכין למעלה וצואר בהמה למטה
במחובר ר' פפא אמר בעופא דקליל אמר
רב חסדא א"ר יצחק ואמרי לה במתניתא
תנא ה' דברים נאמרו בקרומית של קנה
ואין שוחטין בה ואין מליץ בה ואין מחתכין
בה בשר ואין מחצצין בה שינים ואין מקנחים
בה אין שוחטין בה והתניא ב' בכל שוחטין
בין בצור בין בזכוכית בין בקרומית של קנה
אמר רב פפא בסימונא דאגמא ואין מחתכין
בה בשר רב פפא מחתך בה קרבי דיגים דויגי
רבה בר רב הונא מחתך בה עופא דרכיך
ואין מקנחין בה תיפוק ליה משום דאמר מר
ה' המקנה בדבר שהאור שולט בו שינוי
נושרות אמר רב פפא קינוח פי מכה
קאמרינן: הכל שוחטין ולעולם שוחטין:
הכל שוחטין הכל בשחיטה וואפילו עוף לעולם
שוחטין מאן תנא אמר רבה רבי ישמעאל היא
דתניא י' רחוב ה' אלהיך את גבולך כאשר
דבר לך ואמרת אוכלה בשר וגו' ר' ישמעאל
אומר לא בא הכתוב אלא להתיר להם בשר
תאוה שבתחלה נאסר להם בשר תאוה
משנכנסו לארץ הותר להם בשר תאוה ועכשיו
שגלו יכול יחזרו לאיסורן הראשון לכך שינוי
לעולם שוחטין מתקוף לה רב יוסף האי
לעולם שוחטין לעולם שוחטין ואוכלין
מבעי ליה ועוד מעיקרא מאי טעמא איתסר
משום דהוו מקרבי למשכן ולבסוף מאי
טעמא אישתרו דהוו מרחקי ממשכן
וב"ש

לענין שחיטה מאי. ומההוא לעיל לא משמע ליה לרבי דמפרש
ואזיל: הא שמע במחובר לקרקע כו'. ואוקימנא לעיל [ג'] בתלוש ולבסוף
חברו: דלמא פרושי קא מפרש לה. כסיפא מאי מחובר לקרקע
דלמינא לך כשרה כגון נעץ סכין בכותל ללא חבור הוא דודאי לא
מבטל ליה התם דהא גבי הדדי קתני
להו לעיל א' ונעץ סכין בכותל כסיפא
דההוא דמחובר לקרקע הוא ואיכא
למימר דפירושא דרישא הוא: לא
שנו. נעץ סכין בכותל כשרה: לא
אלא שהסכין למעלה. פיו כלפי
קרקע: וצואר בהמה למטה. ומוליך
ומציא וצואר בהמה: חיישינן שמא
ידרום. מתוך שהצואר מכביד על
הסכין: והא קתני. לעיל (דף טו):
גבי מחובר בין שהסכין למעלה כו':
לצדדן קתני. והא רישא דצרייתא
תנא תלוש ומחובר כדקתני בכל
שוחטין בין בתלוש בין במחובר וכי הדר
וקיים סיפא בין שהסכין למעלה כו'
לאו תרווייהו אהלוש ותריווייהו אמחובר
קיימי אלף חדא אהלוש וחדא אמחובר:
סכין למטה וצואר בהמה למעלה
א' אלוש. דלמא א' אלוש בסכין למטה
ושוחט והצמה תלויה בצואר והו'
מוליך ומציא הסכין והא דקתני סכין
למעלה וצואר בהמה למטה אמחובר
כלומר אף אמחובר: **רב פפא אמר**
לא תוקמא צשיניא דתיקא אלף
תרווייהו אהלוש ואמחובר קיימי
ואפילו הכי לא תקשי לרב ענן דהא
דקתני סכין למטה וצואר למעלה
מחובר בעופא דקליל וזהמה דקתני
לאו דוקא: ה' דצייס כו'. כוליה
משום שכשדוחקין אותה קיימין
ינתיין ומפרשים הימנה ואיכא סכנתא
צמילה שלל תקנוז הגיד ומשי ליה
כרות שפכה וגבי שמיטה דלמא
מנכבא להו לסימנן וכן לגבי קינוח
דלמא מנכבא לכרשיה: **בסימונא**
דאגמא. עשב הגדל בצאגמי מיס
וקרי לישק"א וכשהוא יבש חדוד ומומך
ואין קיימין נבלים הימנו: **דויגי**.
ללולים ואם יבש בהם קיסס נראה:
ו. קל"ר צלע"ו כעין מראה שקורין
מיירדיו"ר: דרפ"ד. ואין כריך לרומקו
במתכתו ואין קסמין נבלין: שינוי
נושרות. שינוי הפרכ ושינוי הכרכש
היא מחוברת כלה לעלמותיהן והכי
תלמיז צטר: **הכל שחטין** דהכי
עוף ואע"ג דלא כתיב ציה שחטיה
צדיא: **לעולם שוחטין**. לעולם מותר
לשחוט ולאוכל: **מאן א** סנא.
דמתניתין דלאצטרף ליה למימר
דישראל מותרין לשחוט ולאכול אדעה
תנא ליה רישא [ג]. הכל שוחטין לאתויי
כל הנך דלאצטרפו לאתויי שראוין
לשחוט כגון כותי ומומר" וטמא

תורה אור השלם

1. פי ירחוב ו' אלהיך
את גבולך כאשר דבר
לך ואמרת אוכלה בשר
בין תאוה נפשך לאכל
בשר בכל אות נפשך
תאכל בשר:
דברים יב כ

הנהגות מהר"ב

א [רש"י ד"ה מן מנא
למתניתין וכו' עד סופו.
נ"ב מן מינת דהא עד
מחולין זה שייך לעיל סוף
ד"ה הכל שחטין והסן
ודיוק:

לעיו רש"י

לישק"א. ריב (נכמ).
קל"ר. בהר, צלול.
מיירדיו"ר [מיירדיו"ר].
מראה.

מוסף רש"י

נעץ סכין בכותל. וכולן
הביא וצואר בהמה עליה
(לעיל טו). בקרומית.
ללא על קנה (טו). שינוי
נושרות. שני (שבת טז).
מכרכש (שבת טז).

רבינו גרשום (המשך)

לא ידעינן אי כתלוש אי
במחובר: ת"ש במחובר
לקרקע שחיטתו כשרה
כלומר במחובר מעיקרו:
דילמא פירושא וכו' והוא
תלוש ועדין א' אני דלא
ידעינן וכו': והתניא בין
שהסכין מחובר לקרקע
הוא רישא ונעץ סכין
בכותל זו סיפא: הכי גרסי'
גופא נעץ סכין בכותל
וכו' והתניא בין שהסכין
למטה וכו' דשפיר שחיטה
היא: אמר רב זבד לצדדן
קתני כלומר לחיתקום קתני
כלומר סכין למטה וצואר
בהמה וכו' בתלוש ושחיט'
שפיר: סכין למעלה וצואר
בהמה למטה במחובר
דשפיר שחיטה היא. רב
פפא אמר בעופא דקליל
מה דאמרינן בין שהצואר
בהמה וכו' ובין שצואר
בהמה למעלה וסכין
בהמה למטה. בעופא
דקליל שקל הוא להחזירו
בכל עניינים שהוא רצוה.
כי תניא ההיא בסימונא
דאגמא כלומר ברוחב
עלה שגדל באגמא כלומר
דרומה כמו לשקא בלע"ז:
דויגי כלומר לחיתקום הם
כלומר שהוא יכול למיחו
אם נשתתרי בו כלום ואם
לא ואין בו סכנה: בדבר
שהאור שולט בו שינוי
נושרות וכו'. אינו אומר
בדבר שהאור שורף שכל
דבר האור שורף אלא דבר
שבמהרה האור שורפו
כגון קרומית של קנה
יבש. (שינוי נושרות שני
דכרכש דהאי כרכשא
אהלת שינוי קאי. אמר רב

מסורת הש"ס

[א] [לעיל טו: (ג) (סג),
[א] [סג, (ד) (עין חס),
כטרות לא: ד"ה חס,
(א) [לעיל טו: (טו) (ג) שנת
פג. ע"ש, (י) (כ"א):
ומשנה, (ט) ע"י רש"י
וכ"ש.]

דברים יב כ

דברים יב כ

דברים יב כ

דברים יב כ

דברים יב כ

דברים יב כ

דברים יב כ

דברים יב כ

דברים יב כ

דברים יב כ

דברים יב כ

דברים יב כ

דברים יב כ

דברים יב כ

דברים יב כ

דברים יב כ

דברים יב כ

דברים יב כ

דברים יב כ

דברים יב כ

דברים יב כ

דברים יב כ

דברים יב כ

דברים יב כ

פפא קינוח פי מכה קאמרי'
מבשכן כתיב ואל פתח האל

מועד לא הביאו להקריב וגו'
להקריב ומשום הכי צריך

לומר לעולם שוחטין: אלא לר'
עקיבא דאמר לא איסתרי

כלל מאי ושחט קדישים
שאני כלומר משום קדישים
דצריכי שחיטה: בשמלא

להי' ישמעאל דאמר בשר
תחרי' לא אישתרי כלל
משום הכי היינו דרבי

לומר לעולם שוחטין: אלא לר'
עקיבא דאמר לא איסתרי
כלל מאי ושחט קדישים
שאני כלומר משום קדישים
דצריכי שחיטה: בשמלא
להי' ישמעאל דאמר בשר
תחרי' לא אישתרי כלל
משום הכי היינו דרבי

לומר לעולם שוחטין: אלא לר'
עקיבא דאמר לא איסתרי
כלל מאי ושחט קדישים
שאני כלומר משום קדישים
דצריכי שחיטה: בשמלא
להי' ישמעאל דאמר בשר
תחרי' לא אישתרי כלל
משום הכי היינו דרבי

לומר לעולם שוחטין: אלא לר'
עקיבא דאמר לא איסתרי
כלל מאי ושחט קדישים
שאני כלומר משום קדישים
דצריכי שחיטה: בשמלא
להי' ישמעאל דאמר בשר
תחרי' לא אישתרי כלל
משום הכי היינו דרבי

לומר לעולם שוחטין: אלא לר'
עקיבא דאמר לא איסתרי
כלל מאי ושחט קדישים
שאני כלומר משום קדישים
דצריכי שחיטה: בשמלא
להי' ישמעאל דאמר בשר
תחרי' לא אישתרי כלל
משום הכי היינו דרבי

לומר לעולם שוחטין: אלא לר'
עקיבא דאמר לא איסתרי
כלל מאי ושחט קדישים
שאני כלומר משום קדישים
דצריכי שחיטה: בשמלא
להי' ישמעאל דאמר בשר
תחרי' לא אישתרי כלל
משום הכי היינו דרבי

לומר לעולם שוחטין: אלא לר'
עקיבא דאמר לא איסתרי
כלל מאי ושחט קדישים
שאני כלומר משום קדישים
דצריכי שחיטה: בשמלא
להי' ישמעאל דאמר בשר
תחרי' לא אישתרי כלל
משום הכי היינו דרבי

[א] מן מי יב"ש עד פי וישטו וכו' שייך לדף ז' ע"א. (ג) מנא עד פי של קנה יבש שייך לעיל.

